

AKT

Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta

ESIMENE OSA

PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Käesolevas aktis:

— “asutamislepingud” on

- a) Euroopa Ühenduse asutamisleping (“EÜ asutamisleping”) ja Euroopa Aatomiaenergiaühenduse asutamisleping (“EURATOMi asutamisleping”) sellisel kujul, nagu neid on täiendatud või muudetud enne käesolevat ühinemist jõustunud lepingute või muude aktidega,
- b) Euroopa Liidu leping (“EL leping”) sellisel kujul, nagu seda on täiendatud või muudetud enne käesolevat ühinemist jõustunud lepingute või muude aktidega;

— “praegused liikmesriigid” on Belgia Kuningriik, Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik, Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Iirimaa, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Portugali Vabariik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik,

— “liit” on Euroopa Liit, nagu see on asutatud EL lepinguga,

— “ühendus” on vastavalt asjaoludele üks ühendus või mõlemad ühendused, millele on osutatud esimeses taandes,

— “uued liikmesriigid” on Tšehhi Vabariik, Eesti Vabariik, Küprose Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Ungari Vabariik, Malta Vabariik, Poola Vabariik, Sloveenia Vabariik ja Slovaki Vabariik,

— “institutsioonid” on asutamislepingutega asutatud institutsioonid.

Artikkel 2

Alates ühinemiskuupäevast on asutamislepingute sätted ning institutsioonide ja Euroopa Keskpannga poolt enne ühinemist

vastuvõetud aktid uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nendes riikides vastavalt kõnealustes lepingutes ja käesolevas aktis sätestatud tingimustele.

Artikkel 3

1. Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokolliga (edaspidi “Schengeni protokoll”) Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* sätted ning Schengeni *acquis*’l põhinevad või sellega muul viisil seotud aktid, mis on loetletud käesoleva akti I lisas, samuti muud samalaadsed aktid, mis võidakse vastu võtta enne ühinemiskuupäeva, on uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nimetatud riikides alates ühinemiskuupäevast.

2. Need Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* sätted ning Schengeni *acquis*’l põhinevad või sellega muul viisil seotud aktid, millele ei ole lõikes 1 osutatud, on uutele liikmesriikidele siduvad alates ühinemiskuupäevast, kuid neid kohaldatakse uues liikmesriigis üksnes nõukogu sellekohase otsuse alusel, mis tehakse pärast Schengeni kehtiva hindamiskorra kohaselt toimunud kontrollimist, kas asjaomases uues liikmesriigis on kõnealuse *acquis*’ kõigi osade rakendamise tingimused täidetud, ning pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist.

Nõukogu teeb oma otsuse ühehäälselt, kusjuures hääletamisel osalevad nõukogu liikmed, kes esindavad nende liikmesriikide valitsusi, mille suhtes on käesolevas lõikes osutatud sätted juba jõustunud, ning selle liikmesriigi valitsuse esindaja, mille suhtes nimetatud sätted jõustatakse. Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsusi esindavad nõukogu liikmed võtavad otsustamisest osa niivõrd, kui võrd otsus käsitleb selliseid Schengeni *acquis* sätteid ja Schengeni *acquis*’l põhinevaid või sellega muul viisil seotud akte, milles nimetatud liikmesriigid osalevad.

3. Lepingud, mille nõukogu on sõlminud Schengeni protokoll artikli 6 alusel, on uutele liikmesriikidele siduvad alates ühinemiskuupäevast.

4. Justiits- ja siseküsimusi käsitlevate konventsioonide või aktide suhtes, mis on lahutatud EL lepingu eesmärkide saavutamiseks, kohustuvad uued liikmesriigid:

- ühinema nendega, mis ühinemiskuupäevaks on praeguste liikmesriikidele allakirjutamiseks avatud, ja nendega, mille nõukogu on koostanud kooskõlas EL lepingu VI jaotisega ja soovitanud liikmesriikidel vastu võtta,
- võtma kasutusele haldus- ja muud meetmed nagu need, mille praegused liikmesriigid või nõukogu on ühinemiskuupäevaks vastu võtnud, et hõlbustada praktilist koostööd liikmesriikide institutsioonide ja organisatsioonide vahel, kes tegutsevad justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.

Artikkel 4

Alates ühinemiskuupäevast osaleb iga uus liikmesriik majandus- ja rahaliidus kui liikmesriik, mille suhtes on kehtestatud erand EÜ asutamislepingu artikli 122 tähenduses.

Artikkel 5

1. Käesoleva akti alusel ühinevad uued liikmesriigid otsuste ja lepingutega, mille on vastu võtnud nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad. Uued liikmesriigid kohustuvad alates ühinemiskuupäevast ühinema kõikide muude lepingutega, mille on sõlminud praegused liikmesriigid ja mis käsitlevad liidu toimimist või on seotud selle tegevusega.

2. Uued liikmesriigid kohustuvad ühinema EÜ asutamislepingu artiklis 293 ettenähtud konventsioonidega ja nende konventsioonidega, mis on lahutatud EÜ asutamislepingu eesmärkide saavutamiseks, samuti nende konventsioonide Euroopa Kohtu poolse tõlgendamise protokollidega, millele praegused liikmesriigid on alla kirjutanud, ning sel eesmärgil kohustuvad uued liikmesriigid astuma praeguste liikmesriikide läbirääkimistesse, et teha nendesse vajalikud muudatused.

3. Euroopa Ülemkogu või nõukogu deklaratsioonide, resolutsioonide ja muude seisukohtade suhtes ning liikmesriikide ühisel kokkuleppel vastuvõetud deklaratsioonide, resolutsioonide ja muude seisukohtade suhtes, mis käsitlevad ühendust või liitu, on uued liikmesriigid samasuguses olukorras kui praegused liikmesriigid; vastavalt sellele järgivad nad kõnealustest deklaratsioonidest, resolutsioonidest või muudest seisukohtadest tulenevaid põhimõtteid ja suuniseid ning võtavad nende rakendamise tagamiseks vajalikke meetmeid.

Artikkel 6

1. Lepingud või konventsioonid, mille ühendus on sõlminud või mida ta ajutiselt kohaldab või mis on sõlmitud EL lepingu artikli 24 või 38 kohaselt ühe või mitme kolmanda riigiga, rahvusvahelise organisatsiooniga või kolmanda riigi kodanikuga, on uutele liikmesriikidele siduvad asutamislepingutes ja käesolevas aktis sätestatud tingimustel.

2. Uued liikmesriigid kohustuvad käesolevas aktis sätestatud tingimustel ühinema lepingute ja konventsioonidega, mille praegused liikmesriigid ja ühendus on ühiselt sõlminud või mida nad ajutiselt kohaldavad, ning praeguste liikmesriikide sõlmitud lepingutega, mis on seotud kõnealuste lepingute ja konventsioonidega.

Uute liikmesriikide ühinemine lõikes 6 nimetatud lepingute ja konventsioonidega, samuti lepingutega Valgevene, Hiina, Tšiili, Mercosuri ja Šveitsiga, mille on sõlminud või alla kirjutanud ühendus ja selle liikmesriigid ühiselt, toimub sellistele lepingutele või konventsioonidele protokollil lisamise teel, mille sõlmivad liikmesriikide nimel ühehäälselt tegutsev nõukogu ning asjaomane kolmas riik või kolmandad riigid või rahvusvaheline organisatsioon. See menetlus ei mõjuta ühenduse pädevust ega volituste jagamist ühenduse ja liikmesriikide vahel, mis on seotud selliste lepingute sõlmimisega tulevikus või muude muudatustega, mis ei seostu ühinemisega. Liikmesriikide nimel peab nende protokollide üle läbirääkimisi komisjon vastavalt läbirääkimisdirektiividele, mille on ühehäälselt heaks kiitnud nõukogu, ning konsulteerides liikmesriikide esindajatest koosneva komiteega. Komisjon esitab protokollide eelnõud nõukogule sõlmimiseks.

3. Lõikes 2 osutatud lepingute ja konventsioonidega ühinemisel tekivad uutel liikmesriikidel nende lepingute ja konventsioonide alusel samasugused õigused ja kohustused nagu praegustel liikmesriikidel.

4. Käesoleva akti alusel ühinevad uued liikmesriigid koostöölepinguga ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, ⁽¹⁾ mis on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000.

5. Uued liikmesriigid kohustuvad käesolevas aktis sätestatud tingimustel ühinema Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ⁽²⁾ vastavalt selle lepingu artiklile 128.

⁽¹⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽²⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

6. Ühinemiskuupäevast kuni lõikes 2 osutatud vajalike protokollide sõlmimiseni kohaldavad uued liikmesriigid lepinguid, mille on praegused liikmesriigid ja ühendus ühiselt sõlminud Alžeeria, Armeenia, Aserbaidžani, Bulgaaria, Horvaatia, Egiptuse, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Gruusia, Iisraeli, Jordaania, Kasahstani, Kõrgõzstani, Liibanoni, Mehhiko, Moldova, Maroko, Rumeenia, Venemaa Föderatsiooni, San Marino, Lõuna-Aafrika Vabariigi, Lõuna-Korea, Süüria, Tuneesia, Türgi, Türkmenistani, Ukraina ja Usbekistaniga, samuti muid lepinguid, mida praegused liikmesriigid ja ühendus on ühiselt sõlminud enne ühinemist.

Nende lepingute muudatusi käsitletakse protokollides, mis on sõlmitud lepinguosaliseks olevate riikidega vastavalt lõike 2 teisele lõigule. Kui ühinemiskuupäevaks ei ole protokolle sõlmitud, võtavad ühinemise järel olukorra lahendamiseks vajalikud meetmed ühendus ja liikmesriigid vastavalt oma pädevusele.

7. Alates ühinemiskuupäevast kohaldavad uued liikmesriigid ühenduse poolt kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolseid tekstiililepinguid ja -kokkuleppeid.

Ühenduse poolt tekstiilmaterjalide ja rõivatoodete impordi suhtes kohaldatavaid koguselisi piiranguid muudetakse selliselt, et võtta arvesse uute liikmesriikide ühinemist ühendusega. Sellega seoses võib ühendus pidada asjaomaste kolmandate riikidega enne ühinemiskuupäeva läbirääkimisi eespool mainitud kahepoolsete lepingute ja kokkulepete muutmise üle.

Kui kahepoolsete tekstiililepingute ja -kokkulepete muudatused ei ole ühinemiskuupäevaks jõustunud, teeb ühendus vajalikud muudatused oma eeskirjade tekstiilmaterjalide ja rõivatoodete kolmandatest riikidest importimise kohta, et võtta arvesse uute liikmesriikide ühinemist ühendusega.

8. Ühenduse poolt terase ja terasetoodete impordi suhtes kohaldatavaid koguselisi piiranguid muudetakse asjaomastest tarnijariikidest uutesse liikmesriikidesse viimastel aastatel toimunud terasetoodete impordi põhjal.

Sellega seoses peetakse enne ühinemiskuupäeva läbirääkimisi ühenduse poolt kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolsete teraselepingute ja -kokkulepete vajaliku muutmise üle.

Kui kahepoolsete lepingute ja kokkulepete muudatused ei ole ühinemiskuupäevaks jõustunud, kohaldatakse esimese lõigu sätteid.

9. Alates ühinemiskuupäevast haldab uute liikmesriikide poolt kolmandate riikidega sõlmitud kalanduslepinguid ühendus.

Nendest lepingutest tulenevad uute liikmesriikide õigused ja kohustused ei muutu ajal, mil nende lepingute sätted on ajutiselt jõus.

Niipea kui võimalik ja igal juhul enne esimeses lõigus osutatud lepingute kehtivuse lõppemist võtab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega ja komisjoni ettepaneku põhjal vastu asjakohased otsused nendest lepingutest tuleneva kalapüügi jätkumise kohta, sealhulgas võimaluse kohta pikendada teatavaid lepinguid ajavahemikuks, mis ei ületa ühte aastat.

10. Alates ühinemiskuupäevast taganevad uued liikmesriigid kõikidest kolmandate riikidega sõlmitud vabakaubanduslepingutest, kaasa arvatud Kesk-Euroopa vabakaubandusleping.

Kui lepingud, mille on sõlminud ühelt poolt uus liikmesriik või mitu uut liikmesriiki ja teiselt poolt kolmas riik või mitu kolmandat riiki, ei ole kooskõlas käesoleva akti järgsete kohustustega, astub asjaomane uus liikmesriik vajalikke samme, et kõrvaldada kindlaks tehtud vastuolud. Kui uuel liikmesriigil on raskusi enne ühinemiskuupäeva ühe või mitme kolmanda riigiga sõlmitud lepingu muutmisel, taganeb ta lepingust vastavalt selle tingimustele.

11. Käesoleva akti alusel ja selles sätestatud tingimustel ühinevad uued liikmesriigid sisekokkulepetega, mille praegused liikmesriigid on sõlminud lõigetes 2 ja 4–6 osutatud lepingute ja konventsioonide rakendamiseks.

12. Vajaduse korral võtavad uued liikmesriigid asjakohased meetmed, et kohandada oma seisukoht rahvusvaheliste organisatsioonide ja nende rahvusvaheliste lepingute suhtes, milles osaleb ka ühendus või milles osalevad ka teised liikmesriigid, õiguste ja kohustustega, mis tulenevad nende ühinemisest liiduga.

Ühinemiskuupäeval või võimalikult kiiresti pärast seda taganevad nad eelkõige sellistest rahvusvahelistest kalanduslepingutest ja astuvad välja sellistest rahvusvahelistest kalandusorganisatsioonidest, milles osaleb ka ühendus, välja arvatud juhul, kui nende liikmesus seondub muude küsimustega kui kalandus.

Artikkel 7

Kui käesolevas aktis ei ole sätestatud teisiti, ei või käesoleva akti sätete kehtivust peatada, neid muuta ega kehtetuks tunnistada muul viisil kui vastavalt asutamislepingutes sätestatud korrale, mis võimaldab neid lepinguid uuesti üle vaadata.

Artikkel 8

Institutsioonide poolt vastuvõetud aktid, millega on seotud käesoleva akti üleminekusätteid, säilitavad oma õigusjõu; eelkõige jääb kehtima nende aktide muutmise kord.

Artikkel 9

Käesoleva akti sätetel, mille eesmärgiks või tagajärjeks on institutsioonide poolt vastuvõetud aktide kehtetuks tunnistamine või muutmine muul viisil kui üleminekumeetmena, on samasu-

gune õigusjõud nagu nendel sätetel, mida nendega kehtetuks tunnistatakse või muudetakse, ning nende suhtes kehtivad samasugused eeskirjad.

Artikkel 10

Asutamislepingute ja institutsioonide poolt vastuvõetud aktide kohaldamise suhtes kehtivad üleminekumeetmetena käesoleva aktiga ettenähtud erandid.

TEINE OSA

LEPINGUTE MUUTMINE

I JAOTIS

INSTITUTSIOONE KÄSITLEVAD SÄTTED

1. PEATÜKK

Euroopa Parlament*Artikkel 11*

EÜ asutamislepingu artikli 190 lõikes 2 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 108 lõikes 2 asendatakse esimene lõik volituste kehtimisaja 2004–2009 algusest jõustuva järgmise tekstiga:

“Iga liikmesriigist valitavate esindajate arv on järgmine:

Belgia	24
Tšehhi Vabariik	24
Taani	14
Saksamaa	99
Eesti	6
Kreeka	24
Hispaania	54
Prantsusmaa	78
Iirimaa	13
Itaalia	78
Küpros	6
Läti	9
Leedu	13
Luksemburg	6
Ungari	24
Malta	5
Madalmaad	27
Austria	18
Poola	54
Portugal	24
Sloveenia	7
Slovakkia	14
Soome	14
Rootsi	19
Ühendkuningriik	78”

2. PEATÜKK

Nõukogu*Artikkel 12*

1. Alates 1. novembrist 2004:

- a) EÜ asutamislepingu artiklis 205 ja EURATOMi asutamislepingu artiklis 118
- i) asendatakse lõige 2 järgmisega:

“2. Kui nõukogu otsuseks on nõutav kvalifitseeritud häälteenamus, arvestatakse tema liikmete hääli järgmiselt:

Belgia	12
Tšehhi Vabariik	12
Taani	7
Saksamaa	29
Eesti	4
Kreeka	12
Hispaania	27
Prantsusmaa	29
Iirimaa	7
Itaalia	29
Küpros	4
Läti	4
Leedu	7
Luksemburg	4
Ungari	12
Malta	3
Madalmaad	13
Austria	10
Poola	27
Portugal	12
Sloveenia	4
Slovakkia	7
Soome	7
Rootsi	10
Ühendkuningriik	29

Kui käesoleva lepingu alusel teeb nõukogu otsuse komisjoni ettepaneku põhjal, on selle vastuvõtmiseks nõutav vähemalt 232 poolthäält, mis on antud liikmete enamuse poolt.

Muudel juhtudel on nõukogu otsuste vastuvõtmiseks nõutav vähemalt 232 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt.”

ii) lisatakse järgmine lõige:

“4. Kui nõukogu otsus tuleb vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega, võib nõukogu liige taotleda, et tehtaks kindlaks, kas kvalifitseeritud häälteenamuse moodustavad liikmesriigid esindavad vähemalt 62 % kogu liidu rahvastikust. Kui selgub, et see tingimus ei ole täidetud, ei võeta kõnealust otsust vastu.”

b) EL lepingu artikli 23 lõike 2 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

“Nõukogu liikmete hääli arvestatakse vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 205 lõikele 2. Otsuste vastuvõtmiseks on nõutav vähemalt 232 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt. Kui nõukogu otsus tuleb vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega, võib nõukogu liige taotleda, et tehtaks kindlaks, kas kvalifitseeritud häälteenamuse moodustavad liikmesriigid esindavad vähemalt 62 % kogu liidu rahvastikust. Kui selgub, et see tingimus ei ole täidetud, ei võeta kõnealust otsust vastu.”

c) EL lepingu artikli 34 lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Kui nõukogu peab tegema otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega, arvestatakse tema liikmete hääli vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 205 lõikele 2 ja nõukogu aktide vastuvõtmiseks on nõutav vähemalt 232 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt. Kui nõukogu otsus tuleb vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega, võib nõukogu liige taotleda, et tehtaks kindlaks, kas kvalifitseeritud häälteenamuse moodustavad liikmesriigid esindavad vähemalt 62 % kogu liidu rahvastikust. Kui selgub, et see tingimus ei ole täidetud, ei võeta kõnealust otsust vastu.”

2. EL lepingule ja EÜ asutamislepingule lisatud Euroopa Liidu laienemist käsitleva protokolli artikli 3 lõige 1 tunnustatakse kehtetuks.

3. Juhul kui Euroopa Liiduga ühineb vähem kui kümme uut liikmesriiki, määratakse kvalifitseeritud häälteenamuse künnis nõukogu otsusega, kohaldades rangelt lineaarset aritmeetilist interpoleerimist ja ümardades üles- või allapoole lähima häältearvuni, mille piirmääradeks on 71 % 300 häälega nõukogu puhul ning 72,27 % 25 liikmesriigiga EL puhul.

3. PEATÜKK

Euroopa Kohus

Artikkel 13

1. EL lepingule, EÜ asutamislepingule ja EURATOMi asutamislepingule lisatud Euroopa Kohtu põhikirja käsitleva protokolli artikli 9 esimene lõige asendatakse järgmisega:

“Kui kohtunikke iga kolme aasta järel osaliselt välja vahetatakse, asendatakse vaheldumisi kolmteist ja kaksteist kohtunikku.”

2. EL lepingule, EÜ asutamislepingule ja EURATOMi asutamislepingule lisatud Euroopa Kohtu põhikirja käsitleva protokolli artikkel 48 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 48

Esimese astme kohus koosneb kahekümne viiest kohtunikust.”

4. PEATÜKK

Majandus- ja sotsiaalkomitee

Artikkel 14

EÜ asutamislepingu artikli 258 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 166 teine lõik asendatakse järgmisega:

“Komitee liikmete arv on järgmine:

Belgia	12
Tšehhi Vabariik	12
Taani	9
Saksamaa	24
Eesti	7
Kreeka	12
Hispaania	21
Prantsusmaa	24
Iirimaa	9
Itaalia	24
Küpros	6
Läti	7
Leedu	9

Luksemburg	6	Austria	12
Ungari	12	Poola	21
Malta	5	Portugal	12
Madalmaad	12	Sloveenia	7
Austria	12	Slovakkia	9
Poola	21	Soome	9
Portugal	12	Rootsi	12
Sloveenia	7	Ühendkuningriik	24"
Slovakkia	9		
Soome	9		
Rootsi	12		
Ühendkuningriik	24"		

6. PEATÜKK

Teadus- ja tehnikakomitee

5. PEATÜKK

Artikkel 16

Regioonide komitee

EURATOMi asutamislepingu artikli 134 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Artikkel 15

"2. Komitee koosneb kolmekümne üheksast liikmest, kelle nimetab nõukogu pärast komisjoniga konsulteerimist."

EÜ asutamislepingu artikli 263 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

7. PEATÜKK

"Komitee liikmete arv on järgmine:

Euroopa Keskpank

Belgia	12
Tšehhi Vabariik	12
Taani	9
Saksamaa	24
Eesti	7
Kreeka	12
Hispaania	21
Prantsusmaa	24
Iirimaa	9
Itaalia	24
Küpros	6
Läti	7
Leedu	9
Luksemburg	6
Ungari	12
Malta	5
Madalmaad	12

Artikkel 17

Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja käsitleva protokoll nr 18 artiklile 49 lisatakse järgmine lõige:

"49.3 Kui ühest või mitmest riigist saab liikmesriik ja nende riikide keskpankadest EKPS osa, suurendatakse automaatselt EKP märgitud kapitali ning välisvaluutareservi limiiti, mida võib EKP-le üle kanda. Suurendamise kindlaksmääramiseks korrutatakse vastavad kehtivad summad arvuga, mis väljendab asjaomaste liikmeks astuvate keskpankade osakaalu ja juba EKPS liikmeks olevate keskpankade osakaalu suhet suurenenud kapitalis. Iga riigi keskpanga osakaal kapitalis arvutatakse analoogiliselt artikli 29 lõikega 1 ja artikli 29 lõike 2 kohaselt. Statistiliste andmete jaoks kasutatakse neidsamu võrdlusperioode, mida kohaldata viimasel viie aasta järel toimunud osakaalu korrigeerimisel artikli 29 lõike 3 alusel."

II JAOTIS

MUUD MUUDATUSED*Artikkel 18*

EÜ asutamislepingu artikli 57 lõiget 1 täiendatakse järgmiselt:

“Eesti ja Ungari siseriikliku õiguse järgi kehtivate piirangute puhul on vastav kuupäev 31. detsember 1999.”

Artikkel 19

EÜ asutamislepingu artikli 299 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Taani Kuningriigi, Saksa-
maa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Kreeka Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Iirimaa,
Itaalia Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi,
Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Poola Vabariigi, Portugali
Vabariigi, Sloveenia Vabariigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia
ja Põhja-liri Ühendkuningriigi suhtes.”

KOLMAS OSA

ALALISED SÄTTED

I JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE POOLT VASTUVÕETUD AKTIDE KOHANDAMINE*Artikkel 20*

Käesoleva akti II lisas loetletud akte kohandatakse vastavalt kõnealuse lisa sätetele.

Artikkel 21

Käesoleva akti III lisas loetletud aktide kohandused, mille tingib ühinemine, tehakse kooskõlas selles lisas sätestatud suunistega ja vastavalt artiklis 57 sätestatud tingimustele ja korrale.

II JAOTIS

MUUD SÄTTED*Artikkel 22*

Käesoleva akti IV lisas loetletud meetmeid kohaldatakse vastavalt selles lisas sätestatud tingimustele.

Artikkel 23

Nõukogu võib ühehäälselt ja komisjoni ettepaneku põhjal võtta pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist vastu käesoleva akti ühist põllumajanduspoliitikat käsitlevate sätete kohandusi, mis võivad ühenduse eeskirjade muutmise tõttu vajalikuks osutada. Selliseid kohandusi võib teha enne ühinemiskuupäeva.

NELJAS OSA

AJUTISED SÄTTED

I JAOTIS

ÜLEMINEKUMEETMED

Artikkel 24

Käesoleva akti V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII ja XIV lisas loetletud meetmeid kohaldatakse uute liikmesriikide suhtes vastavalt neis lisades sätestatud tingimustele.

Artikkel 25

1. Erandina EÜ asutamislepingu artikli 189 teisest lõigust ja EURATOMi asutamislepingu artikli 107 teisest lõigust ning arvestades EÜ asutamislepingu artikli 190 lõiget 2 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 108 lõiget 2 on ajavahemikul alates ühinemiskuupäevast kuni Euroopa Parlamendi volituste kehtimisaja 2004–2009 alguseni uute liikmesriikide kohtade arv Euroopa Parlamendis järgmine:

Tšehhi Vabariik	24
Eesti	6
Küpros	6
Läti	9
Leedu	13
Ungari	24
Malta	5
Poola	54
Sloveenia	7
Slovakkia	14

2. Erandina EÜ asutamislepingu artikli 190 lõikest 1 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 108 lõikest 2 nimetatakse uute liikmesriikide rahvaesindajad Euroopa Parlamenti ajavahemikuks alates ühinemiskuupäevast kuni Euroopa Parlamendi volituste kehtimisaja 2004–2009 alguseni nende riikide parlamentide poolt oma liikmete hulgast vastavalt iga sellise riigi poolt kehtestatud korrale.

Artikkel 26

1. Kuni 31. oktoobrini 2004 kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) EÜ asutamislepingu artikli 205 lõike 2 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 118 lõike 2 suhtes:

Kui nõukogu otsuseks on nõutav kvalifitseeritud häälteenus, arvestatakse tema liikmete hääli järgmiselt:

Belgia	5
Tšehhi Vabariik	5
Taani	3
Saksamaa	10
Eesti	3
Kreeka	5
Hispaania	8
Prantsusmaa	10
Iirimaa	3
Itaalia	10
Küpros	2
Läti	3
Leedu	3
Luksemburg	2
Ungari	5
Malta	2
Madalmaad	5
Austria	4
Poola	8
Portugal	5
Sloveenia	3
Slovakkia	3
Soome	3
Rootsi	4
Ühendkuningriik	10

b) EÜ asutamislepingu artikli 205 lõike 2 teise ja kolmanda lõigu ning EURATOMi asutamislepingu artikli 118 lõike 2 teise ja kolmanda lõigu suhtes:

Nõukogu otsuste vastuvõtmiseks on nõutav vähemalt:

— 88 poolthäält, kui käesolevas lepingus on ette nähtud otsuste vastuvõtmine komisjoni ettepaneku põhjal;

— muudel juhtudel 88 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt.

c) EL lepingu artikli 23 lõike 2 kolmanda lõigu teise lause suhtes:

Otsuste vastuvõtmiseks on nõutav vähemalt 88 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt.

d) EL lepingu artikli 34 lõike 3 suhtes:

Kui nõukogu peab tegema otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega, arvestatakse tema liikmete hääli vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 205 lõikele 2 ja nõukogu aktide vastuvõtmiseks on nõutav vähemalt 88 poolthäält, mis on antud vähemalt kahe kolmandiku liikmete poolt.

2. Juhul kui Euroopa Liiduga ühineb vähem kui kümme uut liikmesriiki, määratakse nõukogu otsusega ajavahemikuks kuni 31. oktoobrini 2004 kvalifitseeritud häälteenamuse künnis, nii et see vastaks võimalikult täpselt 71,26 protsendile häälte koguarvust.

Artikkel 27

1. Tulud nimetusega "ühise tollitariifistikumaksud ja muud tollimaksud", millele on osutatud Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi käsitleva nõukogu otsuse 2000/597/EÜ, EURATOM⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punktis b või kõnealuse otsuse asendanud otsuse vastavas sättes, hõlmavad tollimakse, mis on arvatud vastavalt määradele, mis tulenevad ühisest tollitariifistikumaksust ja sellega seotud ühenduse poolt kohaldatud mis tahes tollimaksusoodustusest uute liikmesriikide kaubandussuhetes kolmandate riikidega.

2. 2004. aastal võrdub nõukogu otsuse 2000/597/EÜ, EURATOM artikli 2 lõike 1 punktides c ja d osutatud ühtlustatud käibemaksubaas ja RKT (rahvusliku kogutulu) baas iga uue liikmesriigi puhul kahe kolmandikuga aastabaasist. Iga uue liikmesriigi RKT baas, mida võetakse arvesse Ühendkuningriigile võimaldatud eelarvelise tasakaalustamuse korrigeerimisel, millele on osutatud nõukogu otsuse 2000/597/EÜ artikli 5 lõikes 1, võrdub samuti kahe kolmandikuga aastabaasist.

3. Nõukogu otsuse 2000/597/EÜ, EURATOM artikli 2 lõike 4 punkti b kohasel külmutatud määra kindlaksmääramisel 2004. aastaks arvutatakse uute liikmesriikide ülempiiriga määratud käibemaksubaas kahe kolmandiku nende ülempiiriga määramata käibemaksubaasi ja kahe kolmandiku RKT alusel.

Artikkel 28

1. Euroopa ühenduste 2004. eelarveaasta üldeelarvet korrigeeritakse 1. mail 2004 jõustuva paranduseelarvega, et võtta arvesse uute liikmesriikide ühinemist.

2. Kaksteist igakuist kaheteistkümnendikosa käibemaksu- ja RKT-omavahenditest, mida uued liikmesriigid maksavad paranduseelarve alusel, samuti ainult praeguste liikmesriikide suhtes kehtiv igakuiste kaheteistkümnendikosa tagasiulatav korrigeerimine 2004. aasta jaanuarist aprillini arvestatakse ümber

kaheksandikosaadeks, mis kuuluvad maksmisele 2004. aasta maist detsembrini. 2004. aastal vastuvõetud mis tahes hilisemast paranduseelarvest tulenevad tagasiulatuvad korrigeerimised arvestatakse samuti ümber võrdseteks osadeks, mis kuuluvad maksmisele ülejäänud aasta jooksul.

Artikkel 29

Iga kuu esimesel tööpäeval maksab ühendus Tšehhi Vabariigile, Küprosele, Maltale ja Sloveenia Euroopa ühenduste üldeelarve kuluartiklina ühe kaheksandiku 2004. aastal alates ühinemiskuupäevast ja ühe kaheteistkümnendiku 2005. ja 2006. aastal järgmistest ajutise eelarvekompensatsiooni summadest:

(miljonit eurot, 1999. aasta hindades)

	2004	2005	2006
Tšehhi Vabariik	125,4	178,0	85,1
Küpros	68,9	119,2	112,3
Malta	37,8	65,6	62,9
Sloveenia	29,5	66,4	35,5

Artikkel 30

Iga kuu esimesel tööpäeval maksab ühendus Tšehhi Vabariigile, Eestile, Küprosele, Lätile, Leedule, Ungarile, Maltale, Poolale, Sloveenia ja Slovakkiale Euroopa ühenduste üldeelarve kuluartiklina ühe kaheksandiku 2004. aastal alates ühinemiskuupäevast ja ühe kaheteistkümnendiku 2005. ja 2006. aastal järgmistest rahakäibe toetamiseks erandina kindlaksmääratud summadest:

(miljonit eurot, 1999. aasta hindades)

	2004	2005	2006
Tšehhi Vabariik	174,7	91,55	91,55
Eesti	15,8	2,9	2,9
Küpros	27,7	5,05	5,05
Läti	19,5	3,4	3,4
Leedu	34,8	6,3	6,3
Ungari	155,3	27,95	27,95
Malta	12,2	27,15	27,15
Poola	442,8	550,0	450,0
Sloveenia	65,4	17,85	17,85
Slovakkia	63,2	11,35	11,35

Rahakäibe toetamiseks erandina kindlaksmääratud summades sisalduv Poolale antav üks miljard eurot ja Tšehhi Vabariigile antav 100 miljonit eurot võetakse arvesse struktuurifondide 2004.–2006. aasta jaotuse arvutamisel.

⁽¹⁾ EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

Artikkel 31

1. Järgmised uued liikmesriigid maksavad söe ja terase teadusfondi, millele on osutatud nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 27. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/234/ESTÜ (ESTÜ asutamislepingu lõppemisega kaasnevate finantstagajärgede ning söe ja terase teadusfondi kohta) ⁽¹⁾ järgmised summad:

(miljonit eurot, jooksvates hindades)

Tšehhi Vabariik	39,88
Eesti	2,5
Läti	2,69
Ungari	9,93
Poola	92,46
Sloveenia	2,36
Slovakkia	20,11

2. Sissemaksud söe ja terase teadusfondi tehakse neljas osas alates 2006. aastast ja makstakse iga aasta esimese kuu esimesel tööpäeval järgmiselt:

2006: 15 %

2007: 20 %

2008: 30 %

2009: 35 %.

Artikkel 32

1. Kui käesolevas lepingus ei ole ette nähtud teisiti, ei võeta pärast 31. detsembrist 2003 uute liikmesriikide kasuks finantskohustusi Phare programmi, ⁽²⁾ Phare piiriülese koostöö programmi, ⁽³⁾ Küprose ja Malta ühinemiselsete fondide, ⁽⁴⁾ ISPA programmi ⁽⁵⁾ ja SAPARDi programmi ⁽⁶⁾ alusel. Alates 1. jaanuarist 2004 koheldakse uusi liikmesriike samamoodi nagu praegusi liikmesriike kulutuste osas finantsperspektiivi esimese kolme rubriigi alusel, mis on määratletud 6. mai 1999. aasta

⁽¹⁾ EÜT L 79, 22.3.2002, lk 42.

⁽²⁾ Määrus (EMÜ) nr 3906/89 (EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11), muudetud redaktsioonis.

⁽³⁾ Määrus (EÜ) nr 2760/98 (EÜT L 345, 19.12.1998, lk 49), muudetud redaktsioonis.

⁽⁴⁾ Määrus (EÜ) nr 555/2000 (EÜT L 68, 16.3.2000, lk 3), muudetud redaktsioonis.

⁽⁵⁾ Määrus (EÜ) nr 1267/1999 (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73), muudetud redaktsioonis.

⁽⁶⁾ Määrus (EÜ) nr 1268/1999 (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 87).

institutsioonidevahelises kokkuleppes, ⁽⁷⁾ allpool esitatud erinõudeid ja erandeid arvestades ning juhul, kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti. Finantsperspektiivi rubriikide 1, 2, 3 ja 5 maksimaalsed ühinemisega seotud lisaassigneeringud on esitatud XV lisas. 2004. aasta eelarve alusel ei või ühegi asjaomase programmi ega asutuse suhtes võtta finantskohustusi enne, kui on toimunud vastava liikmesriigi ühinemine.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kulutuste suhtes Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastu alusel vastavalt ühise põllumajanduspoliitika rahastamist käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1258/1999 ⁽⁸⁾ artikli 2 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 3 lõikele 3, mis on kõlblevikud saama ühenduse toetust alles alates ühinemiskuupäevast kooskõlas käesoleva akti artikliga 2.

Käesoleva artikli lõiget 1 kohaldatakse maaelu arendamise kulutuste suhtes Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastu alusel vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 (Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks ning teatavate määruste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta) ⁽⁹⁾ artiklile 47a, arvestades tingimusi, mis on esitatud nimetatud määruse muudatuses käesoleva akti II lisas.

3. Kui lõike 1 viimasest lausest ei tulene teisiti, osalevad uued liikmesriigid alates 1. jaanuarist 2004 ühenduse programmides ja asutustes samadel tingimustel nagu praegused liikmesriigid Euroopa ühenduste üldeelarvest rahastamise toel. Uute liikmesriikide osalemist ühenduse programmides ja asutustes käsitlevate Euroopa ühenduste ja uute liikmesriikide vaheliste assotsiatsiooninõukogu otsuste, kokkulepete ja vastastikuse mõistmise memorandumitega kehtestatud tingimused asendatakse vastavaid programme ja asutusi reguleerivate sätetega alates 1. jaanuarist 2004.

4. Kui mõni ühinemislepingu artikli 1 lõikes 1 nimetatud riik ei ühine 2004. aasta jooksul ühendusega, on kõik selle riigi poolt või sellest riigist esitatud, 2004. aasta finantsperspektiivi esimese kolme rubriigi kohaseid kulutusi käsitlevad rahastamistootlused õigustühised. Sellisel juhul kohaldatakse vastava riigi suhtes kogu 2004. aasta jooksul asjakohaseid assotsiatsiooninõukogu otsuseid, kokkuleppeid või vastastikuse mõistmise memorandumeid.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheline eelarvedistsipliini ja eelarvenenetluse parandamist käsitlev 6. mai 1999. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe (EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1).

⁽⁸⁾ EÜT L 160, 26.6.1999, lk 103.

⁽⁹⁾ EÜT L 160, 26.6.1999, lk 80.

5. Kui on vaja võtta meetmeid, et hõlbustada üleminekut ühinemiseelselt korraldava artikli kohaldamisest tulenevale korrale, võtab vajalikud meetmed vastu komisjon.

Artikkel 33

1. Pakkumisi, lepingute sõlmimisi, rakendamist ja väljamakseid ühinemiseelse abi raames Phare programmi, ⁽¹⁾ Phare piiriülese koostöö programmi ⁽²⁾ ning Küprose ja Malta ühinemiseelsete fondide ⁽³⁾ alusel korraldavad alates ühinemiskuupäevast uute liikmesriikide rakendusasutused.

Komisjon loobub eelkontrollist pakkumise ja lepingute sõlmimise üle komisjoni sellekohase otsusega, kui laiendatud desentraliseeritud rakendamissüsteem (EDIS) on saanud positiivse hinnangu vastavalt kriteeriumidele ja tingimustele, mis on ette nähtud nõukogu määruse (EÜ) nr 1266/1999 (kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise ja määruse (EMÜ) nr 3906/89 muutmise kohta) ⁽⁴⁾ lisas.

Kui komisjon ei ole eelkontrollist loobumise otsust teinud enne ühinemiskuupäeva, ei ole ühinemiskuupäeva ja komisjoni otsuse tegemise kuupäeva vahelisel ajal sõlmitud lepingud kõlblikud saama ühinemiseelset abi.

Kui aga komisjoni otsus eelkontrollist loobuda tehakse pärast ühinemiskuupäeva uue liikmesriigi ametiasutustest sõltumatutel põhjustel, võib komisjon erandkorras ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel aktsepteerida ühinemiskuupäeva ja komisjoni otsuse tegemise kuupäeva vahelisel ajal sõlmitud lepinguid kui kõlblikke saama ühinemiseelset abi ning nõustuda ühinemiseelse abi jätkamisega piiratud aja jooksul pakkumise ja lepingute sõlmimise üle toimuva komisjoni eelkontrolli all.

2. Lõikes 1 osutatud ühinemiseelsete rahastamisvahendite alusel võetud üldisi eelarvelisi kohustusi, kaasa arvatud hilisemate individuaalsete juriidiliste kohustuste võtmist ja registreerimist ning pärast ühinemist tehtud makseid reguleerivad jätkuvalt ühinemiseelse rahastamisvahendi eeskirjad ja õigusaktid ning need kaetakse vastavast eelarvepeatükist kuni asjaomaste

programmide ja projektide sulgemiseni. Sellest olenemata toimuvad pärast ühinemist algatatud riigihankemenetlused vastavalt asjaomastele ühenduse direktiividele.

3. Viimane programmide koostamine lõikes 1 osutatud ühinemiseelseks abiks toimub viimasel ühinemiseelsel täisaastal. Nende programmide alusel sooritatavate toimingute kohta tuleb lepingud sõlmida kahe järgmise aasta jooksul ning väljamaksed tuleb teha vastavalt finantsmemorandumis ⁽⁵⁾ sätestatule, tavaliselt kolmanda aasta lõpuks pärast kohustuse võtmist. Lepingute sõlmimise tähtaega ei pikendata. Erandkorras ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib anda piiratud tähtajapikendusi väljamakseteks.

4. Et tagada lõikes 1 osutatud ühinemiseelsete rahastamisvahendite ning ISPA programmi ⁽⁶⁾ vajalik järkjärguline kaotamine ja sujuv üleminek enne ühinemist kohaldatavate eeskirjadelt pärast ühinemist kohaldatavatele eeskirjadele, võib komisjon võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada nõuetekohase personaliaru säilitamine uutes liikmesriikides kuni viieteistkümne ühinemisjärgse kuu jooksul. Selle aja jooksul kohaldatakse uutes liikmesriikides enne ühinemist ametisse nimetatud ametnike suhtes, kellelt nõutakse nimetatud riikides pärast ühinemiskuupäeva teenistusse jäämist, erandkorras samasuguseid rahalisi ja materiaalseid tingimusi, nagu kohaldas enne ühinemist komisjon vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja nende ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste X lisale, mis on sätestatud määramises (EMÜ, EURATOM, ESTÜ) nr 259/68. ⁽⁷⁾ Ühinemiseelse abi korraldamiseks vajalikud halduskulud, kaasa arvatud muu personali palk, kaetakse kogu 2004. aasta jooksul ja kuni 2005. aasta juulikuu lõpuni asjakohaste ühinemiseelsete eelarvete rubriigist "toimingute tugikulud" (varasem eelarve B osa) või lõikes 1 osutatud rahastamisvahendite ja ISPA programmi samaväärsetest rubriikidest.

5. Kui määruse (EÜ) nr 1268/1999 alusel heakskiidetud projekte ei saa selle vahendi alusel enam rahastada, võib need integreerida maaelu arendamise programmitöösse ja neid rahastada Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi rahadest. Kui selleks on vaja spetsiaalseid üleminekumeetmeid, võtab komisjon need vastu nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta) ⁽⁸⁾ artikli 50 lõikes 2 sätestatud korras.

⁽¹⁾ Määrus (EMÜ) nr 3906/89 (EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11), muudetud redaktsioonis.

⁽²⁾ Määrus (EÜ) nr 2760/98 (EÜT L 345, 19.12.1998, lk 49), muudetud redaktsioonis.

⁽³⁾ Määrus (EÜ) nr 555/2000 (EÜT L 68, 16.3.2000, lk 3), muudetud redaktsioonis.

⁽⁴⁾ EÜT L 232, 2.9.1999, lk 34.

⁽⁵⁾ Nagu see on sätestatud Phare juhendis (SEC (1999) 1596, ajakohastatud 6.9.2002 dokumendiga C 3303/2).

⁽⁶⁾ Määrus (EÜ) nr 1267/1999 (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73), muudetud redaktsioonis.

⁽⁷⁾ EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, EURATOM) nr 2265/2002 (EÜT L 347, 20.12.2002, lk 1).

⁽⁸⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1447/2001 (EÜT L 198, 21.7.2001, lk 1).

Artikkel 34

1. Ühinemiskuupäevast kuni 2006. aasta lõpuni annab liit uutele liikmesriikidele ajutist finantsabi (edaspidi "üleminekutoetus"), et nad saaksid arendada ja tugevdada oma haldussuutlikkust ühenduse õigusaktide rakendamiseks ja täitmiseks ning suurendada parimate kogemuste vahetamist kolleegide vahel.

2. Abi põhineb püsival vajadusel tugevdada institutsioonilist suutlikkust teatavates valdkondades toimingutega, mida ei saa struktuurifondidest rahastada; need valdkonnad on eelkõige järgmised:

- justiits- ja siseküsimused (kohtusüsteemi tugevdamine, kontroll välispiiridel, korrupsioonivastane strateegia, õiguskaitsse tõhususe suurendamine);
- finantskontroll;
- ühenduste finantshuvide kaitse ja võitlus pettuse vastu;
- siseturg, kaasa arvatud tolliliit;
- keskkond;
- veterinaarteenistused ja toiduohutusega seotud haldussuutlikkuse tõhustamine;
- põllumajanduse ja maaelu arendamise haldus- ja kontrollstruktuurid, kaasa arvatud ühtne haldus- ja kontrollsüsteem (IACS);
- tuumaohutus (tuumaohutusasutuste ja nende tehniliste tugiorganisatsioonide ning radioaktiivsete jäätmete käitlemise asutuste tõhususe ja pädevuse suurendamine);
- statistika;
- avaliku halduse tugevdamine vastavalt komisjoni igakülgse järelevalvearuandes määratletud vajadustele, mida ei kata struktuurifondid.

3. Üleminekutoetusele vastav abi otsustatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 3906/89 (teatavatele Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele antava majandusabi kohta) ⁽¹⁾ artiklis 8 sätestatud korras.

4. Programm viiakse ellu kooskõlas Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse ⁽²⁾ artikli 53 lõike 1 punktidega a ja b. Institutsioonide väljaarendamise eesmärgil korraldatakse riiklike haldusorganite vaheliste mestimisprojektide puhul korraldatakse projektikonkursid jätkuvalt liikmesriikide kontaktasutuste võrgu kaudu, nagu see on ette nähtud praeguste liikmesriikidega sõlmitud raamlepingutes ühinemiseelse abi kohta.

⁽¹⁾ EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2500/2001 (EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1).

⁽²⁾ Määrus (EÜ, EURATOM) nr 1605/2002 (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

Kulukohustuste assigneeringud üleminekutoetuseks 1999. aasta hindades on 200 miljonit eurot 2004. aastal, 120 miljonit eurot 2005. aastal ja 60 miljonit eurot 2006. aastal. Eelarvepädev asutus kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

Artikkel 35

1. Käesolevaga luuakse Schengeni toetus kui ajutine vahend aitamaks abisaajal liikmesriigil ühinemiskuupäevast kuni 2006. aasta lõpuni rahastada toiminguid uuel liidu välispiiril, et rakendada Schengeni *acquis'* ja välispiirikontroll.

Schengenis osalemiseks valmistumise käigus avastatud puuduste kõrvaldamiseks on Schengeni toetuse alusel rahastamiseks abikõlblikud järgmised toimingud:

- investeeringud piiri infrastruktuuri ja sellega seotud hoonete ehitamise, remontimise või ajakohastamise;
- investeeringud mis tahes liiki operatiivseadmetesse (näiteks laboriseadmed, avastamisvahendid, Schengeni infosüsteemi SIS 2 riist- ja tarkvara, transpordivahendid);
- piirivalvurite koolitus;
- logistiliste ja operatiivkulude toetus.

2. Schengeni toetuse alusel tehakse järgmistele abisaajatele liikmesriikidele alates ühinemiskuupäevast ühekordse toetusmaksena kättesaadavaks järgmised summad:

(miljonit eurot, 1999. aasta hindades)

	2004	2005	2006
Eesti	22,9	22,9	22,9
Läti	23,7	23,7	23,7
Leedu	44,78	61,07	29,85
Ungari	49,3	49,3	49,3
Poola	93,34	93,33	93,33
Sloveenia	35,64	35,63	35,63
Slovakkia	15,94	15,93	15,93

3. Abisaajad liikmesriigid vastutavad individuaalsete toimingute väljavalimise ja elluviimise eest vastavalt käesolevale artiklile. Nad vastutavad ka toetuse ja muudest ühenduse vahenditest saadava abi kasutamise koordineerimise eest, et tagada vastavus ühenduse poliitikatele ja meetmetele ning kooskõla Euroopa ühenduste üldeelarvet käsitleva finantsmäärusega.

Ühekordseid toetusmaksid kasutatakse kolme aasta jooksul alates esimesest väljamaksest ning kõik kasutamata või põhjendamatult kulutatud vahendid tuleb komisjonile tagasi maksta. Hiljemalt kuue kuu jooksul pärast kolmeaastase tähtaja lõppu esitab abisaaja liikmesriik ühekordse toetusmaks täitmise kohta põhjaliku aruande koos tõendiga kulude põhjendatuse kohta.

Abisaaja liikmesriik täidab seda kohustust, ilma et see piiraks komisjoni vastutust Euroopa ühenduste üldeelarve rakendamise eest ning kooskõlas detsentraliseeritud juhtimise suhtes kohaldatavate finantsmääruse sätetega.

4. Komisjon jätab endale kontrollimisõiguse Pettustevastase Ameti (OLAF) kaudu. Komisjon ja kontrollikoda võivad korraldada ka kohapealseid kontrolle vastavate menetluste kohaselt.

5. Komisjon võib vastu võtta selle toetuse toimimiseks vajalikud tehnilised sätted.

Artikkel 36

Artiklites 29, 30, 34 ja 35 osutatud summasid korrigeeritakse igal aastal tehnilise kohanduse osana, mis on ette nähtud 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 15.

II JAOTIS

MUUD SÄTTED

Artikkel 37

1. Kui enne kolmanda ühinemisjärgse aasta lõppu tekib tõsiseid raskusi, mis võivad mõnes majandussektoris kujuneda püsivaks, või raskusi, mis võivad tingida mõne piirkonna majandusolukorra olulise halvenemise, võib uus liikmesriik taotleda luba kaitsemeetmete võtmiseks, et olukorda parandada ja kohandada vaadeldav sektor ühisturu majandusega.

Samadel asjaoludel võib iga praegune liikmesriik taotleda luba kaitsemeetmete võtmiseks ühe või mitme uue liikmesriigi suhtes.

2. Asjaomase riigi taotlusel määrab komisjon kiirmenetluse korras kindlaks kaitsemeetmed, mida ta peab vajalikuks, täpsustades nende tingimused ja rakendamise korra.

Tõsiste majandusraskuste korral ja asjaomase liikmesriigi selgesõnalisel taotlusel teeb komisjon otsuse viie tööpäeva jooksul alates koos asjakohase taustteabega esitatud taotluse saamisest. Selliselt otsustatud meetmeid hakatakse viivitamata kohaldama, neis võetakse arvesse kõikide asjaosaliste huve ning need ei või kaasa tuua piirikontrolli.

3. Lõike 2 alusel lubatavad meetmed võivad hõlmata erandeid EÜ asutamislepingu eeskirjadest ja käesolevast aktist sellises ulatuses ja sellise aja jooksul, nagu on möödapääsmatult vaja lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks. Eelistatakse selliseid meetmeid, mis kõige vähem häirivad ühisturu toimimist.

Artikkel 38

Kui uus liikmesriik tõsiselt häirib või vahetult ohustab siseturu toimimist sellega, et ta ei täida ühinemisläbirääkimistel võetud kohustusi, sealhulgas piiriülese mõjuga majandustegevust hõlmavaid valdkondlikke kohustusi, võib komisjon liikmesriigi põhjendatud taotlusel või omal algatusel võtta vajalikke meetmeid kuni kolmanda aasta lõpuni pärast käesoleva akti jõustumist.

Meetmed peavad olema proportsionaalsed ja eelistada tuleb meetmeid, mis kõige vähem häirivad siseturu toimimist, või võimalusel olemasolevate valdkondlike kaitsemehhanismide kohaldamist. Selliseid kaitsemeetmeid ei kasutata meelevaldse diskrimineerimise vahendina ega liikmesriikide vahelise kaubanduse varjatud piiramiseks. Jälgimistulemuste põhjal võib kaitseklauslit kasutada juba enne ühinemist ning see jõustub ühinemiskuupäeval. Meetmeid ei jäeta kehtima kauemaks kui vältimatult vajalik ning igal juhul tühistatakse need vastava kohustuse täitmise korral. Kuid neid võib kohaldada ka pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaja möödumist, seni kuni vastavaid kohustusi ei ole täidetud. Vastavalt asjaomase uue liikmesriigi edusammudele oma kohustuste täitmisel võib komisjon meetmeid vajalikul määral korrigeerida. Enne kaitsemeetmete tühistamist informeerib komisjon aegsasti nõukogu ning võtab asjakohaselt arvesse nõukogu märkusi selle kohta.

Artikkel 39

Kui uues liikmesriigis on tõsiseid puudusi või nende tekkimise vahetu oht selliste raamotsuste või muude asjakohaste kohustuste, koostöövahendite ja otsuste ülevõtmisel, rakendamisel või kohaldamisel, mis on seotud vastastikuse tunnustamisega kriminaalõiguse valdkonnas EL lepingu VI jaotise alusel, või selliste direktiivide ja määruste ülevõtmisel, rakendamisel või kohaldamisel, mis on seotud vastastikuse tunnustamisega tsiviilasjades EÜ asutamislepingu IV jaotise alusel, võib komisjon liikmesriigi põhjendatud taotlusel või omal algatusel ja pärast liikmesriikidega konsulteerimist võtta vajalikke meetmeid kuni kolmanda aasta lõpuni pärast käesoleva akti jõustumist, täpsustades nende tingimused ja rakendamise korra.

Need meetmed võivad endast kujutada asjakohaste sätete ja otsuste kehtivuse ajutist peatamist uue liikmesriigi ja mõne teise liikmesriigi või teiste liikmesriikide vahelistes suhetes, ilma et see takistaks tiheda õigusalse koostöö jätkumist. Jälgimistulemuste põhjal võib seda kaitseklauslit kasutada juba enne ühinemist ning see jõustub ühinemiskuupäeval. Meetmeid ei jäeta kehtima kauemaks kui vältimatult vajalik ning igal juhul tühistatakse need vastava puuduse kõrvaldamise korral. Kuid neid võib kohaldada ka pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaja möödumist, seni kuni nimetatud puudused püsivad. Vastavalt asjaomase uue liikmesriigi edusammudele avastatud puuduste kõrvaldamisel võib komisjon meetmeid pärast liikmesriikidega konsulteerimist vajalikul määral korrigeerida. Enne kaitsemeetmete tühistamist informeerib komisjon aegsasti nõukogu ning võtab asjakohaselt arvesse nõukogu märkusi selle kohta.

Artikkel 40

Selleks et mitte takistada siseturu häireteta toimimist, ei või uute liikmesriikide siseriiklike eeskirjade rakendamine V–XIV lisas osutatud üleminekuperioodi jooksul kaasa tuua liikmesriikide vahelist piirikontrolli.

VIIES OSA

KÄESOLEVA AKTI RAKENDUSSÄTTED

I JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTE KORRALDUS

Artikkel 43

Euroopa Parlament teeb oma kodukorras kohandused, mida ühinemine vajalikuks muudab.

Artikkel 44

Nõukogu teeb oma kodukorras kohandused, mida ühinemine vajalikuks muudab.

Artikkel 41

Kui on vaja üleminekumeetmeid, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut praeguselt korralt ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale vastavalt käesolevas aktis sätestatud tingimustele, võtab need meetmed vastu komisjon, järgides menetlust, millele on osutatud suhkru-sektori turgude ühist korraldust käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/2001⁽¹⁾ artikli 42 lõikes 2 või vajadusel kooskõlas vastavate artiklitega muudes põllumajanduse ühist turukorraldust käsitlevates määrustes või järgides kohaldavates õigusaktides kindlaksmääratud komiteemenetlust. Käesolevas artiklis osutatud üleminekumeetmeid võidakse võtta ja kohaldada kolme ühinemisjärgse aasta jooksul. Nõukogu võib ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist seda tähtaega pikendada.

Ühinemise tõttu vajalikud üleminekumeetmed, mis käsitlevad muude aktide kui käesolevas aktis määratletud ühise põllumajanduspoliitika alaste aktide rakendamist, võtab enne ühinemiskuupäeva komisjoni ettepanekul vastu nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega või, kui need mõjutavad algselt komisjoni vastuvõetud akte, võtab need vastu komisjon, järgides kõnealuste aktide vastuvõtmiseks nõutavat menetlust.

Artikkel 42

Kui on vaja üleminekumeetmeid, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut praeguselt korralt korrale, mis tuleneb ühenduse veterinaar- ja fütosanitaareeskirjade kohaldamisest, võtab need meetmed vastu komisjon, järgides kohaldavates õigusaktides kindlaksmääratud komiteemenetlust. Neid meetmeid võidakse võtta ja kohaldada kolme ühinemisjärgse aasta jooksul.

Artikkel 45

1. Igal liiduga ühineval riigil on õigus saada üks oma kodanik komisjoni liikmeks.

⁽¹⁾ EÜT L 178, 30.6.2001, lk 1.

2. Olenemata EÜ asutamislepingu artikli 213 lõike 1 teisest lõigust, artikli 214 lõike 1 esimesest lõigust ja lõikest 2 ning EURATOMi asutamislepingu artikli 126 esimesest lõigust:

- a) nimetatakse igast uuest liikmesriigist alates tema ühinemise kuupäevast üks tema kodanik komisjoni liikmeks. Uued komisjoni liikmed nimetab nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega ühisel kokkuleppel komisjoni presidendiga,
- b) punkti a kohaselt nimetatud komisjoni liikmete ja alates 23. jaanuarist 2000 nimetatud komisjoni liikmete ametiaeg lõpeb 31. oktoobril 2004,
- c) uus komisjon, kuhu kuulub üks kodanik igast liikmesriigist, asub oma ülesandeid täitma 1. novembril 2004; sellise uue komisjoni liikmete ametiaeg lõpeb 31. oktoobril 2009,
- d) EL lepingule ja Euroopa ühenduste asutamislepingutele lisatud Euroopa Liidu laienemist käsitleva protokolli artikli 4 lõikes 1 ettenähtud kuupäev 1. jaanuar 2005 asendatakse kuupäevaga 1. november 2004.

3. Komisjon teeb oma kodukorras kohandused, mida ühinemine vajalikuks muudab.

Artikkel 46

1. Euroopa Kohtusse nimetatakse kümme kohtunikku ning esimese astme kohtusse kümme kohtunikku.

- 2. a) Viie vastavalt lõikele 1 nimetatud Euroopa Kohtu kohtuniku ametiaeg lõpeb 6. oktoobril 2006. Need kohtunikud valitakse loosi teel. Ülejäänud kohtunike ametiaeg lõpeb 6. oktoobril 2009.
- b) Viie vastavalt lõikele 1 nimetatud esimese astme kohtu kohtuniku ametiaeg lõpeb 31. augustil 2004. Need kohtunikud valitakse loosi teel. Ülejäänud kohtunike ametiaeg lõpeb 31. augustil 2007.

3. a) Euroopa Kohus teeb oma kodukorras kohandused, mida ühinemine vajalikuks muudab.

b) Esimese astme kohus teeb kokkuleppel Euroopa Kohuga oma kodukorras kohandused, mida ühinemine vajalikuks muudab.

c) Selliselt kohandatud kodukorra suhtes on vaja nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega heakskiitu.

4. Ühinemiskuupäeval pooleliolevate kohtuasjade lahendamise puhul, mille suuline menetlus on alanud enne seda kuupäeva, tulevad kohtu täiskogu või kojad kokku ühinemiseelses koosseisus ja kohaldavad kodukorda enne ühinemiskuupäeva kehtinud redaktsioonis.

Artikkel 47

Kontrollikoda laiendatakse kümne lisaliikme nimetamisega kuueaastaseks ametiajaks.

Artikkel 48

Majandus- ja sotsiaalkomiteed laiendatakse 95 liikme nimetamisega, kes esindavad uutes liikmesriikides organiseeritud kodanikuühiskonda kuuluvaid majandus- ja ühiskonnaelu eri alasid. Nende liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

Artikkel 49

Regioonide komiteed laiendatakse 95 liikme nimetamisega, kes esindavad uute liikmesriikide regionaal- ja kohalikke organeid ning kellel on regionaal- või kohalike organite mandaat või kes kannavad poliitilist vastutust valitud kogu ees. Nende liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

Artikkel 50

1. EURATOMi asutamislepingu artikli 134 lõike 2 alusel nimetatud teadus- ja tehnikakomitee praeguste liikmete ametiaeg lõpeb käesoleva akti jõustumiskuupäeval.

2. Ühinemise järel nimetab nõukogu uued teadus- ja tehnikakomitee liikmed EURATOMi asutamislepingu artikli 134 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 51

Asutamislepingutega asutatud komiteede eeskirjadesse ja kodukorda tehakse pärast ühinemist niipea kui võimalik kohandused, mis on ühinemise tõttu vajalikuks muutunud.

Artikkel 52

1. XVI lisas loetletud komiteede, rühmade ja muude asutamislepingutega või seadusandja poolt loodud asutuste uute liik-

mete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nendel liikmetel, kes on ametis ühinemise ajal.

2. XVII lisas loetletud komisjoni loodud komiteede ja rühmade uute liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nendel liikmetel, kes on ametis ühinemise ajal.

3. Ühinemise järel uuendatakse XVIII lisas loetletud komiteede liikmeskond täielikult.

II JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE AKTIDE KOHALDATAVUS

Artikkel 53

Ühinemisel käsitletakse uusi liikmesriike EÜ asutamislepingu artikli 249 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 161 tähenduses direktiivide ja otsuste adressaatidena, kui kõnealused direktiivid ja otsused on adresseeritud kõikidele praegustele liikmesriikidele. Asja käsitatakse nii, nagu oleks sellistest direktiividest ja otsustest, välja arvatud need direktiivid ja otsused, mis jõustuvad vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetele 1 ja 2, teatatud uutele liikmesriikidele ühinemisel.

Artikkel 54

Uued liikmesriigid jõustavad meetmed, mida on vaja, et nad võiksid alates ühinemiskuupäevast järgida direktiive ja otsuseid EÜ asutamislepingu artikli 249 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 161 tähenduses, kui artiklis 24 nimetatud lisades ega käesoleva akti muudes sätetes või lisades ei ole ette nähtud muud tähtaega.

Artikkel 55

Uue liikmesriigi asjakohaselt põhjendatud taotlusel võib nõukogu ühehäälselt ja komisjoni ettepaneku põhjal võtta enne 1. maid 2004 meetmeid, mis kujutavad endast ajutisi erandeid institutsioonide aktidest, mis on vastu võetud alates 1. novembrist 2002 kuni ühinemislepingule allakirjutamise kuupäevani.

Artikkel 56

Kui ei nähta ette teisiti, võtab nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega vastu vajalikud meetmed käesoleva akti artiklites 20, 21 ja 22 osutatud II, III ja IV lisa sätete rakendamiseks.

Artikkel 57

1. Kui institutsioonide ühinemiseelseid akte on ühinemise tõttu vaja kohandada ja neid vajalikke kohandusi ei ole käesoleva aktiga ega selle lisadega ette nähtud, tehakse kohandused lõikes 2 sätestatud korras. Kõnealused kohandused jõustuvad alates ühinemisest.

2. Vajalikud tekstid koostab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega ja komisjoni ettepaneku põhjal või komisjon, vastavalt sellele, kumb nendest institutsioonidest on vastu võtnud esialgse akti.

Artikkel 58

Enne ühinemist vastuvõetud ning nõukogu, komisjoni või Euroopa Keskpannga poolt eesti, leedu, läti, malta, poola, slovaki, sloveeni, tšehhi ja ungari keeles koostatud institutsioonide ja Euroopa Keskpannga aktide tekstid on alates ühinemiskuupäevast autentsetes samadel tingimustel kui üheteistkümnemes praeguses keeles koostatud tekstid. Need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*, kui praegustes keeltes koostatud tekstid on seal avaldatud.

Artikkel 59

Kolme kuu jooksul alates ühinemisest teatavad uued liikmesriigid kooskõlas EURATOMi asutamislepingu artikliga 33 komisjonile õigus- või haldusnormide sätteid, mille eesmärk on tagada töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitse ioniseeriva kiirguse ohtude eest uute liikmesriikide territooriumil.

III JAOTIS

LÖPPSÄTTED

Artikkel 60

Käesoleva akti I–XVIII lisa, nende liited ja protokollid nr 1–10 moodustavad akti lahutamatu osa.

Artikkel 61

Itaalia Vabariigi valitsus annab uute liikmesriikide valitsustele üle Euroopa Liidu lepingu, Euroopa Ühenduse asutamislepingu, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu ja neid lepinguid muutnud või täiendanud lepingute, kaasa arvatud leping Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemise kohta Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühendusega, leping Kreeka Vabariigi ühinemise kohta Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühendusega, leping Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemise kohta Euroopa Majandusühenduse ja

Euroopa Aatomienergiaühendusega ning leping Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga, tõestatud koopiad hispaania, hollandi, iiri, itaalia, inglise, kreeka, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, soome ja taani keeles.

Nende lepingute eesti-, leedu-, läti-, malta-, poola-, slovaki-, sloveeni-, tšehhi- ja ungarikeelne tekst lisatakse käesolevale aktile. Need tekstid on autentsetes samadel tingimustel kui praegustes keeltes koostatud tekstid, millele on osutatud esimeses lõigus.

Artikkel 62

Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär annab uute liikmesriikide valitsustele üle Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi arhiivis hoiul olevate rahvusvaheliste lepingute tõestatud koopiad.